

## Nr 214.

Av herr **Lindhagen**, om anslag till freds rörelsen.

Anslag till freds rörelsen stå sedan länge så gott som årligen på riksdagarnas dagordning. Efter trägna påminnelser slog frågan 1929 slutligen igenom på det sättet, att riksdagens majoritet beviljade ett anslag på 25,000 kronor att fördelas av regeringen efter gottfinnande. Experimentet har åtminstone ur pacifistisk synpunkt ej slagit väl ut. Regeringen har visserligen förordat tre anslag till behjärtansvärda ändamål men undantagit andra lika behjärtansvärda och dessutom inknappat betydligt på beloppet.

Det blir således fortfarande nödvändigt att vända tillbaka till motionsvägen. Stämning tycks föreligga på åtskilliga håll för att nu begära åtminstone 100,000 kronor, vilket belopp dock är blott en femtedel av skytteanslaget. Dessutom har det nog varit ett misstag att lägga utdelningen i regeringens hand. Visserligen är det tilltalande, att regeringen här fått vara helt sig själv, eftersom den ej gärna äventyrar att falla på denna sak. Men ur pacifistisk uppfattning måste vi önska oss en vänligare syn på tingen.

Det är framkastat att uppdraga fördelningen till fredsorganisationerna själva eller någon av dem. Detta synes mig vara minst lika olämpligt. De äro ju konkurrenser och även deras ledningar äro ofta inställda efter olika politiska riktningar. Svårighet möter att finna något lämpligt organ, men det måste i alla fall uppfinnas. Då oklarhet ännu råder, hur detta skall ske, föreslår jag, att denna gång statsutskottet också föreslår fördelningen av det anslag, som kan tillstyrkas. Man får hoppas, att det kommer att ske någorlunda oväldigt. Annars ha vi att emotse nya meningsbrytningar i riksdagen.

En synpunkt, som gärna glömmes bort, är, att en av freds rörelsens främsta uppgifter är att väcka de breda folklagrens entusiasm för freden och intresse att följa världshändelserna. Det är ur en sådan miljö fredssträvandena hämta sin bästa kraft. Man bör således stå med öppen hand inför just sådana bemödanden och icke företrädesvis eller kanske uteslutande utdela anslaget till de också viktiga för ett mera begränsat antal personer avsedda intellektualistiska utredningarna, varigenom anslaget ej blir till den allsidiga nytta, som vederbör.

I detta sammanhang synes mig ej vara för mycket begärt, att anslaget till fredsbyrån i Genève, vilken på senare tider nedsatts till 1,000 kronor och till detta belopp återfinnes även i årets stat, måtte höjas till sitt

gamla belopp, 2,000 kronor. Till och med regeringen höjde vid sin utdelning av 1929 års anslag beloppet till 1,500 kronor.

Det hemställes alltså,

att riksdagen beträffande anslag till freds rörelsen måtte

1) bevilja ett anslag av 100,000 kronor, motsvarande en femtedel av skytteanslaget, enligt den fördelning mellan olika organisationer, som statsutskottet för denna gång må äga att föreslå;

2) höja anslaget till fredsbyrån i Genève till dess gamla belopp 2,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1930.

*Carl Lindhagen.*